

jo en overordentlig køn Plads derinde. Jeg vil derfor meget anbefale det høje Ting at fremme denne Sag af de Grunde, jeg her har paapeget, og som den foregaaende Taler ogsaa stærkt understregede, nemlig at vi kunne skaffe saadanne Forhold til Veje, at vi kunne være tilfredse dermed, at de, der skulle arbejde under disse Forhold, ikke skulle sætte Helbredet til, og at vi paa den anden Side ogsaa faa saadanne Lokaler, at vi ere i Stand til at bevare de store og dyrebare Skatte, som Rigsarkivet indeholder. Man har jo tidt og ofte, før vi fik det ny kongelige Bibliotek, sagt, at det kunde ikke forsvares at opbevare de Skatte, som vare der, paa et saa brandfarligt Sted. Største Parten af det, som opbevares paa det store kongelige Bibliotek, kan dog erstattes, men det, der opbevares i Rigsarkivet, lader sig jo slet ikke erstatte; i alt Fald største Parten af det er uerstattelig, og det vilde være et stort Tab for Staten og gribe saa forstyrrende ind i alle Forhold, at det vilde være rædselsfuldt, om der skulde ske en Ulykke. Derfor mener jeg, at vi alle bør være enige om at fremme denne Sag paa bedste Maade, selv om man ikke kan faa alle sine Ønsker opfyldte i dette Tilfælde. Som den foregaaende Taler eller Ministeren — jeg husker ikke hvem — pegede paa, foregriber man jo ikke noget ved at gøre dette. Fremtiden kan saa gøre ved Bygningen dernede, hvad Tiden og Forholdene kræve; naar vi følge denne Plan, gøre vi ikke noget, om hvilket man i sin Tid vil kunne sige, at det var fejl.

Det blev nævnt, at man burde have foretaget denne Gennembrydning og saa have lagt Arkivbygningen ned ved det saakaldte Bryghus; jeg anser det nu for at være ret farligt at lægge det dernede ved disse mange brandfarlige Bygninger. Selv om man isolerede det saa godt, det kunde lade sig gøre, kom det dog til at ligge nede ved hele denne Varmeapparathistorie med Kedler osv., og skulde der ske en Ulykke ved Kedelsprængning, og hvad deraf følger, kunde der jo ske det allerværste. Jeg synes derfor, det var næsten ligesaa galt som at lægge Arkivet ved Siden af et Krudttaarn, og det skulde man dog vel vogte sig for. Jeg er fuldstændig enig med den foregaaende Taler i, at selv om man kunde følge den Vej, der er anvist, med en Rørpost, vilde det kræve en yderligere Forøgelse af Arbejdskraften i Ministeriet. Det vilde tillige blive vanskeligere, ikke alene naar Sagerne skulde føres frem og tilbage, men ogsaa naar de skulde tages

ud, og derved vilde en Del af de Folk, der skulde søge disse Sager frem, være afskaaren derfra og derved gaa Glip af en Udvikling, som er af ikke ringe Betydning for disse unge Mennesker. Jeg er derfor glad ved, at den ærede foregaaende Taler ikke holdt fast ved, at man skulde lægge det derned, og jeg synes, man skulde se at enes om at lade det blive liggende og følge denne Plan og søge at gøre den saa tiltalende for alle som vel muligt.

Rottbøll: Der er det mærkelige ved den Plan, der her foreligger, at Oprindelsen til den var egentlig en Kommission, der var nedsat til Tilvejebringelse af forøgede Lokaler til Brug for Ministerierne. Det var jo, som den ærede første Taler sagde, meget fornøftigt at nedsætte en saadan Kommission, da Ministerierne i Virkeligheden have Trang til ny og bedre Lokaler, men det var i og for sig mærkeligt, at man ikke samtidig fik Øjet op for, at Rigsarkivet havde den samme Trang. Det var underligt nok, at man først bagefter, efter en Skrivelse fra Rigsarkivaren, kom i Tanker om, at det var nogle elendige Lokaler, man havde dernede. Det kom man altsaa dog heldigvis i Tanker om, og saa udvidedes Kommissionens Arbejde til at omfatte ogsaa Rigsarkivet, og nu er egentlig Rigsarkivet og dets Beliggenhed blevet det dominerende i hele Sagen.

Det er ganske givet, at der er Trang til en Udvidelse af Lokalerne for Ministerierne, og det er lige saa sikkert, at der er Trang til andre Lokaler for Rigsarkivet. Naar man har været nede og undersøgt de Lokaler, Rigsarkivet har nu, maa man indrømme, at de ere slette, at Brandfaren er stor og de hygiejniske Forhold ikke gode. Jeg skal for Resten indskyde, at for almindelige Mennesker kunde det se ud, som om de hygiejniske Forhold ved noget større Renlighed kunde blive noget bedre. Ganske vist, Renlighed koster jo ogsaa Penge, men det forekommer mig, efter at jeg har gaaet Lokalerne igennem, at en Snes Skurekoner en Gang om Ugen vilde have en mægtig Virkning ogsaa paa de hygiejniske Forhold. Imidlertid, Tilstanden er ikke god. Ud af Kommissionen kom der en Betænkning, som foreslog Rigsarkivet anbragt i det gamle kongelige Bibliotek og en Del af Provianthuset, Gehejmearkivet, og en Gennembrydning af det gamle kongelige Bibliotek paa en Strækning af 40 Alen, hvorved man til Dels i alt Fald vilde faa en vis Udsigt over den store og, som den